

Parshat Korach Fight or Flight

Simon Wolf

In the aftermath of the quashing of Korach's rebellion, there was little remnant of the insurrection. Korach, Datan, Aviram and their cohort were swallowed up along with their families and their possessions leaving nothing behind. The two hundred and fifty presenters of the incense were consumed by a fire from God. From the whole ordeal, the only items that survive are the censers in which the dissenters offered Ketoret in order to determine who God's chosen priest was. Those pans become the subject of God's instructions to Moshe after the rebellion had been subdued. "God spoke to Moshe saying: 'Speak to El'azar the son of Aharon the priest to remove the fire pans from amongst the burning; and scatter the fire; for they are sacred. The censers of those who have sinned at the cost of their lives, let them be hammered into sheets as a plating for the altar. Since they have been used for an offering to God, they are sacred. And let them serve as a sign to Bnei Yisrael.' El'azar the priest took the copper fire pans which had been used for offering by those who were consumed in the fire; they were hammered into plating as a cover for the altar, in order to be a memorial to Bnei Yisrael, so that no outsider, who is not of Aharon's offspring, should presume to offer incense before God and that there not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ); as God spoke to him through Moshe (כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק) (בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ)."¹

The Netziv in the Ha'Emek Davar² and the Meshiv Davar³ notes that the fact that the fire pans were the sole item preserved is an indication that the motives behind the parties rebelling against Moshe and Aharon were distinct. Datan and Aviram were disenchanted with Moshe's leadership and joined the rebellion to express

their distaste and resentment towards Moshe. Their issue was solely with Moshe and for that reason they did not participate in the offering of the incense. On the other hand, the two hundred and fifty leaders of Bnei Yisrael who offered the incense were compelled to act by their burning love for and desire to draw close to God. They were willing and maybe even aspiring to die in their quest to elevate their souls to God. The only way for them to realize that goal was to eliminate Moshe and Aharon who locked them out of approaching the Mishkan and God. Therefore, their insurgency against the leadership was a means to an end and not particularly directed at Moshe and Aharon. They were solely driven by delusional ambitions and misguided positive motives. Korach, who also offered incense, appeared to be a part of this spiritually aspiring group, but in truth his underlying consideration was his personal standing and craving for power which made him much more akin to Datan and Aviram. His leading of the provocation against Moshe and Aharon was all out of selfish considerations. That is why the Torah states that the purpose of the cover to be furnished by El'azar was so there should not be an insurrection "similar to Korach and similar to his assembly (וְלֹא יִהְיֶה וְכַעֲדָתוֹ), rather than the simpler formulation "similar to Korach and his assembly (וְלֹא יִהְיֶה כְקֹרַח) (וְכַעֲדָתוֹ), indicating that there was a difference between the two parties. It was a reminder that one should not engage in discord not only when it is for their own benefit or personal interest (כְּקֹרַח), but even when the intentions are constructive and for a Mitzva (וְכַעֲדָתוֹ).

The Torah indicates that God had previously disclosed this information to Moshe (כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר) (יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ). How to read this phrase, the antecedent of "him" and what exactly was already communicated by God to Moshe is a major dispute amongst the Rishonim. While this seems to be a minor grammatical issue, it is influential in determining one's interpretation of the previous

¹ וַיְדַבֵּר יְקֹוֹק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: אָמַר אֶל אֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וַיִּרֶם אֶת הַמַּחֲתוֹת מִבְּיַד הַשִּׁרְפָה וְאֶת הָאֵשׁ זָרָה הַלֵּאָה כִּי קִדְּשׁוּ: אֶת מַחֲתוֹת הַחֲטָאִים הָאֵלֶּה בַּנֶּפֶשׁתֶּם וְעִשׂוּ אֹתָם רִקְעֵי פָחִים צָפַי לְמִזְבֵּחַ כִּי הַקִּרְיָבִים לִפְנֵי יְקֹוֹק וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּהְיוּ לְאוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּקַּח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת מַחֲתוֹת הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשִּׁרְפָּיִם וַיִּרְקְעוּם צָפַי לְמִזְבֵּחַ: זָכְרוּן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַע אַהֲרֹן הוּא לְהַקְטִיר קֶטֶר לִפְנֵי יְקֹוֹק וְלֹא יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ: (במדבר יז, א-ה)

² הַחֲטָאִים הָאֵלֶּה בַּנֶּפֶשׁתֶּם – כָּבֵר נִתְבָּאָר (לעיל טז, א) שֶׁר"ן אִישׁ הִלְלוּ הוּא חֲסִידֵי הַדּוֹר, וּמִסְרוּ נַפְשָׁם עַל אֲהַבְתָּ ה', וּמִשׁוּם הַכִּי כְּתִיב זֶה הַלְשׁוֹן, כְּמוּ בַמִּזְרֵי (לעיל ו, יא) "וּכְפָר עָלֶיךָ מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ". אֲלֵא דָשׁ כְּתִיב "עַל הַנֶּפֶשׁ" דַּמְשַׁעוּ עַל הַנֶּפֶשׁ הַחַיּוּנִי, לְצַעֲרוּ מִבְּלֵי הַעוֹלָה לְפִי כּוֹחַ, כְּמוּ שְׂכַתְּבִי לְעִיל שָׁם, וְכֵן כְּתִיב "בַּנֶּפֶשׁתֶּם" וְהוּא נֶפֶשׁ הַמַּעֲלָה שֶׁנִּקְרָאת 'נִשְׁמָה', שֶׁחֲטָאוּ בְּמֵה שְׂרָצוּ לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ ע"י אֲבֹדוֹן מִזֶּה הָעוֹלָם. (נצי"ב העמק דבר במדבר יז, ג) \\\ קִרַח וְכַעֲדָתוֹ – וְעַדְתוֹ מִיְבֵעִי: אֲלֵא אִפְּלוּ מִכּוּיִן לְמִצְוָה אֲסוּר לְעִשׂוֹת מַחֲלוּקָה (נצי"ב העמק דבר במדבר יז, ה)

³ וְהִנֵּי הַחוֹסֵף דָּבַר, בְּמֵה שְׂכַתְּבוּ אֲזַהַרָה וְלֹא יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ וְלִפִּי הַעֲנִין הַיְדוּעַ שֶׁקָּרַח וְעַדְתוֹ הֵיטָו הֶר"ן אִישׁ בְּעֵלֵי הַמַּחֲתוֹת שֶׁנִּשְׂרָפוּ הוּא בַּדְּעָה אַחַת, וְאִ"כ הַכִּי מִיְבֵעִי וְלֹא יִהְיֶה כְקֹרַח וְעַדְתוֹ, אֲלֵא בְּאֲמַת לֹא הָיָה קֹרַח וְהֶר"ן אִישׁ בַּדְּעָה אַחַת, וְכֵן דָּתָן וְאִבִּירָם לֹא הָיוּ עִמָּהּ בַּדְּעָה אַחַת שֶׁבִקְשׁוּ הֶר"ן אִישׁ לְהַקְטִיר קֶטֶר לִפְנֵי ה' וְלֹא יִכְלוּ לְהִגִּיעַ לְמַשְׁכַּן ה' לְבֹא לְיַד כִּי עַד שִׁיעִשׂוּ מַחֲלוּקָה עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וְהִיא כִ"ז מִצַּד חֲסִידוֹת www.swdaf.com

ואהבת ה' שהיה עזה כמות, ומסרו נפשם ע"ז, ומש"ה כתיב את מחתות החטאים האלה בנפשותם, פי' שמסרו נפשם ע"ז, ובשביל שכווננו במחלוקתם לשם מצוה, מש"ה אע"ג שנענשו ונשרפו מכ"מ חלק להם הקב"ה כבוד והרים את מחתותם לעשות צפוי למזבח, וגם עדת ישראל נצטערו הרבה במותם ומש"ה התלוננו על משה ועל אהרן לאמר אתם המתם את עם ה', משא"כ דתן ואבירם לא בקשו להקטיר כלל, ולא כווננו למצוה כלל, ורק משנאה שהיה להם על משה שקרא אותם במצרים רשעים, עשו מחלוקת בשעה שמצאו ידיהם, על כן לא נשרפו אלא נבלעו כרוח הבהמה היוורת למטה לארץ, ועדת ישראל שמחו במיתתם כמבואר בס' דברים י"א שהכתוב מונה הטובות שעשה הקב"ה לישראל ממצרים עד ערבות מואב, וחושב גם טובה זו אשר עשה לדתן ולאבירם בני אליאב שבלעתם הארץ, ונפטרו מרשעים מחרחרי ריב ומדון, ואין להם טובה יותר מזה. והנה קרח שהיה גדול הדור כסבורים העם שתחשב ג"כ לשם מצוה להקטיר קטרת ומש"ה נטל מחתה, אבל באמת תאות הכבוד הוציאנו מן העולם כידוע מפירש"י עפ"י אגדת חז"ל, ולא עשה מחלוקת לשם מצוה אלא להנאותו, ע"ז הזהיר הכתוב ולא יהיה כקרח, לעשות מחלוקת לטובת עצמו, וכעדתו אפילו לשם מצוה, מכ"מ אין לנו משוקץ ומתועב מענין מחלוקת זהו מצד התורה....העושה מחלוקת בעיר אין דבר עבירה שעומד בפניו אש הנצוח אשר תוקד עד שורה תחתיו, כמה מלישונת יוצא מזה, כמה אלופים הוא מפריד, כמה בדיון חכמים יוצא מזה, אשר מאבדים את עוה"ב כדאייתא בסנהדרין (צט): (נצי"ב משיב דבר חלק ב סימן ט)

statement in the verse (וְלֹא יְהִיָּה קִקְרַח וְכַעֲדָתוֹ) which has broader implications.

Rashi states that whenever the Torah utilizes the words, "to me (לי)," "to him (לו)" and "to them (להם)" juxtaposed to the word speaking (דבר), it actually means "concerning (על)" rather than "to"; "about me (עלי)," "about him (עליו)" and "about them (עליהם)".⁴ Therefore, in this case, the verse would read "as God spoke to Moshe about him (כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ)." Based on the Midrash,⁵ the antecedent to "him," according to Rashi, is Korach, "as God spoke to Moshe with regards to Korach."⁶ Korach in this instance represents those that challenge the Kehuna.⁷ God is telling Moshe that the resultant punishment for those that dispute the legitimacy of the Kehuna or try to usurp their mandate "will not be similar to Korach and his band (וְלֹא יְהִיָּה קִקְרַח וְכַעֲדָתוֹ)," who were swallowed up, but rather in the manner "that God conveyed to Moshe (כְּאִשֶּׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ)." Rav Ashi in the Gemara in Sanhedrin⁸ explains that the usage of the phrase "by the hand of Moshe (בְּיַד מֹשֶׁה)" instead of "to Moshe (לְמֹשֶׁה)" is hinting at a literary linguistic parallel to Moshe's hand that is front and center when God is providing Moshe with signs for Bnei Yisrael in Egypt. There, God instructs Moshe to put his hand in his bosom and when he removes it, it is covered in Tzara'at.⁹ The sum of all this is that those that challenge the Kehuna will be stricken with Tzara'at as is evidenced by King Uziya who breaks out in Tzara'at when attempting to appropriate the Kehuna and offer incense in the Temple.¹⁰

As a secondary reading, the Ibn Ezra quotes the possibility, similar to Rashi, that the antecedent to "him" is Korach.¹¹ He opines on that option as being extremely far-fetched and implausible. Even more interesting is that in the printed versions of Rashi, this explanation, that the antecedent is Korach, is prefaced with the disclaimer that it is a Midrashic interpretation (ומדרשו על קרח). That is because Rav Yosef Kara claims that he offered an alternate more compelling interpretation to Rashi¹² which Rashi in later editions of his commentary adopted as the primary reading of the verse.

Rav Yosef Kara's suggestion is that, similar to Rashi, the "to him (לו)" in the Pasuk is to be understood as "about him (עליו)." Though, instead of the antecedent being Korach, he claims that it is Aharon and this also seems to be the preferential interpretation of the Ibn Ezra.¹¹ Therefore, the verse would read, "as God spoke to Moshe about Aharon," that no one would supplant Aharon and his descendants as the priests. Rav Yosef Kara anchors this mandate in the earlier directive to Moshe that, "any foreigner who encroaches shall be put to death (וְהַזֵּר הַקָּרֵב (יּוֹמֵת וְיָמָת))."¹³ This phrase appears a number of times, each instance of which is relevant, though the most compelling derivation is likely from the verse, "You shall appoint Aaron and his sons, and they shall maintain their priesthood (וְאֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו תִּפְקְדוּ וְשָׁמְרוּ אֶת-כֹּהֲנֵתָם וְהַזֵּר הַקָּרֵב (יּוֹמֵת וְיָמָת))."¹⁴

According to Rav Yosef Kara,¹⁵ the phrase "as God spoke to Moshe about Aharon" references

⁴ כאשר דבר ה' ביד משה לו - כמו עליו... וכן כל לי ולו ולהם הסמוכים אצל דבור פתרונו: כמו על. (רש"י במדבר יז,ה)
⁵ ואת כל העדה הקהל, א"ל הקדוש ברוך הוא למשה חלוק לו כבוד כנגד ישראל כדי שיאווהו היום נכנס לכהונה גדולה והתרה בהם התראה שלא יחלוקו על הכהונה קרח וכעדתו שנבלעו, שאני יודע שעתידי עוזיה לחלוק ולעמוד על הכהונה שנא' (במדבר יז) זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרב איש זר, הוא אינו מזרע לוי כשם שהיה קרח ולא מזרע אהרן הוא, מיד ויזעף עוזיהו בידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצרת זרחה במצחו (ד"ה ב כו) א"ל וכדן שעשית לקרח אתה עושה לו, א"ל ולא יהיה קרח וכעדתו, א"ל והיאך אתה עושה לו, א"ל כאשר דבר ה' ביד משה לו ומהו, א"ל כשם שעשית לידך ויוציאה והנה ידו מצורעת כשלך כך אני עושה לו, לפיכך ואת כל העדה הקהל. (מדרש נחומא פרשת צו יא)
⁶ ...ומדרשו על קרח. ומהו ביד משה ולא כתב א"ל משה, רמז לחלוקים על הכהונה שלוקין בצרעת, כמו שלקה משה בידו שנאמר (שמות ד, יו) ויוציאה והנה ידו מצורעת כשלך, ועל כן לקה עוזיה בצרעת: (רש"י במדבר יז,ה)
⁷ לפיכך על כרחך לומר שהם סוברים שפירוש "לו" שב על החלוק על כהונתו של אהרן, דהיינו קרח שהוא חולק על הכהונה. וכאלו אמר: כאשר דבר ה' ביד משה שילקה בצרעת, כדכתיב (שמות ד, יו) "הנה ידו מצורעת כשלך", כן יקרה לו, פירוש: לכל מי שיחלוק על הכהונה. ומה שאמרו "על קרח" לא דוקא, אלא כל החלוק על הכהונה קרח. (רבי אליהו מזרחי במדבר יז,ה) \\\ לפירוש אחר עיין במהר"ל (גור אריה במדבר יז,ה). וקשה, דאם כן היה משמע שקרח נצטרע, שהרי כתיב "כאשר דבר ה' ביד משה לו" לקרח, והיכן מצאנו שנצטרע קרח. ויש לומר, שהמצורע נחשב כמת (נדרים סד ע"ב), כדכתיב (לעיל יב, יב) "אל נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם אמו", ולקרח באה המיתה לגמרי. ו'מצורע' דקאמר - כלומר שבא עליו עונש דחשוב כמת, וזה כשלא חטא עליו כן, אבל מחלוקת קרח, שחטא הרבה, שהרי הביא עמו במחלוקת ר"ן איש, הביא עליו מיתה גמורה, שנבלע חיים:
⁸ ויקם משה וילך אל דתן ואבירם (במדבר טז), אמר ריש לקיש: מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, דאמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר ולא יהיה קרח וכעדתו (שם יז). רב אשי אמר: ראוי ליצטרע, כתיב הכא ביד משה לו, וכתבי התם (שמות ד) ויאמר ה' לו עוד הבא נא ידך בחיקיך. (סנהדרין קי.)

⁹ ויאמר יקוק לו עוד הבא נא ידך בחיקיך ויבא ידו בחיקו ויוציאה והנה ידו מצרעת כשלך: ויאמר השב ידך אלי חיקך וישב ידו אלי חיקו ויוציאה מחיקו והנה שכה כבשרו: (שמות ד, יז)
¹⁰ וכחזקתו גבה לבו עד-להשחית וימעל ביקוק אלקיו ויבא אל-היכל יקוק להקטיר על-מזבח הקטרת: ויבא אחרי עזריהו הכהן ועמלו כהנים ליקוק שמונים בני-חיל: ויעמדו על-עזריהו המלך ויאמרו לו לא לך עזריהו להקטיר ליקוק כי לכהנים בני-אהרן המקדשים להקטיר צא מן המקדש כי מעלת ולא לך לכבוד מיקוק אלקים: ויזעף עזריהו ובידו מקטרת להקטיר ובזעפו עם הכהנים והצרעת זרחה במצחו לפני הכהנים בבית יקוק מעל למזבח הקטרת למשמרת בני ישראל והזר הקרב וימת: (במדבר ג, לח) \\\ ויבלהו משם וגם-הוא נדחף לצאת כי נגעו יקוק: (דברי הימים ב כו, טז-כ)
¹¹ כאשר דבר ה' ביד משה לו - לאהרן. וי"א, כי לו שב אל קרח. והוא רחוק בעיני: (אבן עזרא במדבר יז,ה)
¹² ...כך פירשתי אני המעתיק, יוסף ב"ר שמעון, והודה ר' שלמה המפרש לדבריי... (ר"י קרא במדבר יז,ה)
¹³ ובנסע המשכן יורדו אתו הלויים ובחנת המשכן יקומו אתו הלויים והזר הקרב וימת: (במדבר א, ג) \\\ ואת-אהרן ואת-בניו תפקיד ושמריו את-כהנתם והזר הקרב וימת: (במדבר ג, י) \\\ והחנים לפני המשכן קדמה לפני אהל-מועדו מזרחה משהו ואהרן ובניו שמריהם משמרת המשכן למשמרת בני ישראל והזר הקרב וימת: (במדבר ג, לח) \\\ ואחרי הציווי על כיוסו המזבח: ואתה ובניך אתה תשמרו את-כהנתכם לכל-דבר המצבת ולמבית לפרכת ועבדתם ועבדת מתנה אתן את-כהנתכם והזר הקרב וימת: (במדבר יז, ח)
¹⁴ ואת-אהרן ואת-בניו תפקיד ושמריו את-כהנתם והזר הקרב וימת: (במדבר ג, י)
¹⁵ אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע הוא - שיבא ויערער על הכהונה. כאשר דיבר י"י ביד משה לו - ועל אהרן ועל רעו, שלא יכנס עוד אחר בגדולה זו תחתיו. והיכן דבר? והזר הקרב וימת (במדבר א:י"א ועוד). ולא יהיה קרח - שיערער על הכהונה. כאשר דיבר י"י ביד משה לו - כמו: עליו, שנכרתה לו לאהרן ולזרעו אחרינו ברית כהנת עולם, שלא יאחזיק חלוקה עליו שיבא ליטול הכהונה עליו, כדי שלא ילקה, כשם שלקה קרח ועדתו. כך פירשתי אני המעתיק, יוסף ב"ר שמעון, והודה ר' שלמה המפרש לדבריי. ואאלפך מקור הכתובים כי רוב קינצי המילין באים לחתום על

God's statement to Moshe earlier in the Pasuk. The purpose of the cover for the altar was a reminder "that no outsider, who is not of Aharon's offspring, should presume to offer incense before God (למען אֲשֶׁר לֹא יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזְרַע אַהֲרֹן) and there will not be another challenger to the Kehuna similar to Korach (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ) for God already indicated to Moshe that no one would supplant Aharon and his descendants as the priests (כְּאֲשֶׁר לוֹ). It provides the reason why there should not be any further provocations of this genre.

Rashi reads the Pasuk in a similar fashion to Rav Yosef Kara with one nuanced change.¹⁷ Rather than "there will not be another challenger to the Kehuna similar to Korach (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ)" being read as a statement of what will not happen because of God's enjoining Moshe that Aharon will not be replaced, it is providing an additional reason for the altar's cover. The cover is a reminder "that no outsider, who is not of Aharon's offspring, should presume to offer incense before God and in order that there be no provocations similar to Korach and his assembly (כְּדִי שְׂלֵא יִהְיֶה) because God already indicated to Moshe that no one would supplant Aharon and his descendants as the priests." It is a preventative measure against such a recurrence.¹⁸

The simplest explanation of the verse is proffered by the Rashbam.¹⁹ He suggests that the "to him" in the Pasuk is referring to El'azar who received God's instructions that he fashion a cover for the altar from the remaining fire pans from Moshe.²⁰ El'azar faithfully carries out that directive "And

El'azar the priest took the copper fire pans...as God spoke to (instructed) El'azar through Moshe (כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ).²¹ According to the Rashbam, the purpose of the cover is to be a reminder to Bnei Yisrael in order that no outsider attempt to offer incense before God and in order that there be no repeat of an insurrection similar to Korach and his assembly.

All these commentators do not view "that there not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח) as a command, but rather as a statement of fact (ר"י קרא), as an explanation as to the purpose of the cover (רש"י ורשב"ם) or as a commitment that such a punishment of the earth swallowing up people would not recur (דרש חז"ל) (מובא ברש"י). That is likely because the phrase begins with a "Vav (ו), and," connecting it to the previous statements in the verse. Contrastingly, the Gemara in Sanhedrin states that anyone who encourages or perpetuates discord is in violation of a negative precept "that one not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ).²² The Meharsha claims that the Gemara's position was necessitated by the fact that the Pasuk already gave a reason for the cover (למען אֲשֶׁר לֹא יִקְרַב אִישׁ זָר) and therefore this extraneous statement (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ) must be an independent demand and not an additional reason.²³

The Rambam, in his introduction to the Sefer HaMitzvot, discusses how it is only possible to know through context when the Torah utilizes the word "Lo (לא), should not," whether it is an imperative not to do something, a negative precept (לא תעשה), or simply a statement of fact.²⁴ The Rambam cites the verse found in this week's

תחילת הדיבור וליתן טעם בתחילת הדיבור, אע"פ שרחוקים מן הדיבור שנים ושלה מקראות. אף כאן, כאשר דיבר י"י ביד משה לו מוסב על למען אשר לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר קטורת לפני י"י, ולא יהיה קרח ובעדו, שעירער על הכהונה שניתנה לו לאהרן על פי הדיבור, הה"ד: כאשר דבר י"י ביד משה לו. (ר"י קרא במדבר ז,ה)

¹⁶ זָכְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזְרַע אַהֲרֹן הוּא לְהַקְטִיר קֹטֶרֶת לִפְנֵי יְקֹוֹק וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ: (במדבר ז,ה) כאשר דבר ה' ביד משה לו - כמו עליו, על אהרן דבר אל משה, שיהיה הוא ובניו הכהנים, לפיכך לא יקרב איש זר אשר לא מזרע אהרן וגו', וכן כל לי ולו ולהם הסמוכים אצל דבור פתרונו כמו על... (רש"י במדבר ז,ה)

¹⁷ ...והנכון שיהיה הוא ובניו הכהנים, אצל דבור פתרונו כמו על... (רש"י במדבר ז,ה) כאשר דבר י"י ביד משה לו - מוסב למעלה "ויקח אלעזר הכהן את מחתת הנחשת מבין השריפה כאשר דבר י"י ביד משה לו אלעזר. שכן ציונה הק' למשה אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן יורם את המחשת: (רשב"ם במדבר ז,ד-ה) ... והנכון שהוא רומז אל אלעזר הנזכר, שאמר הכתוב (פסוק ב) אמור אל אלעזר בן אהרן וגו'. ושעורו, ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרופים וירקעום צפוי למחבת כאשר דבר ה' ביד משה לו, זכרון לבני ישראל וגו'. (רמב"ן במדבר ז,ה)

¹⁸ כאשר דבר י"י ביד משה לו - מוסב למעלה "ויקח אלעזר הכהן את מחתת הנחשת מבין השריפה כאשר דבר י"י ביד משה לו אלעזר. שכן ציונה הק' למשה אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן יורם את המחשת: (רשב"ם במדבר ז,ד-ה) ... והנכון שיהיה רומז אל אלעזר הנזכר, שאמר הכתוב (פסוק ב) אמור אל אלעזר בן אהרן וגו'. ושעורו, ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרופים וירקעום צפוי למחבת כאשר דבר ה' ביד משה לו, זכרון לבני ישראל וגו'. (רמב"ן במדבר ז,ה)

¹⁹ כאשר דבר י"י ביד משה לו - מוסב למעלה "ויקח אלעזר הכהן את מחתת הנחשת מבין השריפה כאשר דבר י"י ביד משה לו אלעזר. שכן ציונה הק' למשה אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן יורם את המחשת: (רשב"ם במדבר ז,ד-ה) ... והנכון שיהיה רומז אל אלעזר הנזכר, שאמר הכתוב (פסוק ב) אמור אל אלעזר בן אהרן וגו'. ושעורו, ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרופים וירקעום צפוי למחבת כאשר דבר ה' ביד משה לו, זכרון לבני ישראל וגו'. (רמב"ן במדבר ז,ה)

²⁰ כאשר דבר י"י ביד משה לו - מוסב למעלה "ויקח אלעזר הכהן את מחתת הנחשת מבין השריפה כאשר דבר י"י ביד משה לו אלעזר. שכן ציונה הק' למשה אמר אל אלעזר בן אהרן הכהן יורם את המחשת: (רשב"ם במדבר ז,ד-ה) ... והנכון שיהיה רומז אל אלעזר הנזכר, שאמר הכתוב (פסוק ב) אמור אל אלעזר בן אהרן וגו'. ושעורו, ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר הקריבו השרופים וירקעום צפוי למחבת כאשר דבר ה' ביד משה לו, זכרון לבני ישראל וגו'. (רמב"ן במדבר ז,ה)

²¹ זָכְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזְרַע אַהֲרֹן הוּא לְהַקְטִיר קֹטֶרֶת לִפְנֵי יְקֹוֹק וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְקֹוֹק בְּיַד מֹשֶׁה לוֹ: (במדבר ז,ד-ה)

²² ויקח משה וילך אל דתן ואבירם (במדבר טז), אמר ריש לקיש: מאן שאין מחזיקין במחלוקת, דאמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר (במדבר יז) ולא יהיה קרח ובעדו. (סנהדרין ק:)

²³ כל המחזיק כו'. שנאמר כו' יהיה קרח וגו' דאחר שכתב למען אשר לא יקרב איש זר וגו' ע"כ ולא יהיה קרח כו' הוא ענין אחר דהיינו שלא יחזיק במחלוקת כמו שעשו קרח ועדתו. (מהרש"א חידושי אגדות סנהדרין קא.)

²⁴ ...וכן אמרו (קרח יז) ולא יהיה קרח ובעדו הוא שיליה. ובארו החכמים שהוא שיליה ופירושו ענינו ואמרו שהוא יתעלה ספר לנו שכל מי שיחלוק על הכהונה יעורר בה לא יחול בו מה שהגיע בקרח ובעדו מן הבליעה והשריפה אבל אמנם יהיה ענינו כאשר דבר י"י ביד משה, ר"ל הצרעה והוא אמרו ית' אליו (שמות ד) הבא נא ידך בחיקי, והביאו ראיה במה שקרה בעוזיה מלך יהודה (דה"ב כו). ואע"פ שמצאנו להם לשון אחר בגמרא סנהדרין (קי א) והוא אמרם ז"ל על המחזיק במחלוקת עובר בלא תעשה שנאמר ולא יהיה קרח ובעדו, וזה על צד האסמכתא, לא שיהיה פשטיה דקרא בכונה הזאת. ואולם האזהרה על זה הוא נכלל תחת לאו שני כמו שאבאר במקומו (ל"ת מה). ואין שם דבר יתבאר לך בו השלילה מן האזהרה זולת עניני המאמר, אמנם מן המלה לא. כי מלת השלילה והאזהרה בעברי מלה אחת והיא מלת לא. ויצטרך אל משכיל שיהא מבין עניני המאמר והוא ישיג במהרה אי זה לא הוא שיליה ואי זה הוא האזהרה במה שקדם זה ביהורו. וכבר רמזו עליהם השלום על זה הענין. וזה במה שמצאנו להם במחלוקת נפלה ביניהם בלאו מן הלאוין אם הוא שיליה או הוא אזהרה וזה אמרו בחטאת העוף (ויקר ה) ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. כי הנה תנא דידן והוא המדבר בלשון המשנה (זבחים סד): סברתו שזה אזהרה ולכן אמר אם הבדיל פסל. ויתחייב לפי זה הלאו מצות לא תעשה כי הוא כשהבדיל הראש פסל כאילו הוא הקריב שאור או דבש. ורבי אלעזר בר' שמעון סבר שזה הלאו שיליה לא אזהרה ושאמרו לא יבדיל ירצה בו אינו צריך שיבדיל הראש אבל שיחטכוה על אי זה שעור שיהיה ולכן אם הבדיל לפי דעתו כשר. וכן אמרו בגמרא זבחים (סו: טו). אומר היה רבי אלעזר ברבי שמעון שמעתי שמבדילין בחטאת העוף מאי לא יבדיל אינו צריך להבדיל. והקשו על זה ואמרו אלא מעתה גבי בור נמי דכתיב ולא יכנסו הכי נמי דאין צריך לסכות. והיתה התשובה התם דכתיב בעל הבור ישלם ממלל דבעי כסוי. הנה כבר התבאר כי מעיני המאמר יקחו ראיה אם הוא שיליה או אזהרה. והתבאר גם כן שאמרו

Parsha "that there not be as Korach and as his band (ולא יהיה קרח וקנעדתו)" as a prime example of this phenomenon. Surprisingly, he claims that the context favors explaining the Pasuk as did Chazal that "there will not be (שהוא שלילה)" a repeat of Korach's punishment for those that challenge the Kehuna, instead they will be stricken with Tzara'at (צרעת). Even though Chazal also interpret the phrase as being an imperative (that one not be as Korach), he deems that to simply be an allegorical hint (אסמכתא) to proper conduct, but not a full-fledged Torah derivation. The position of the Rambam is surprising from a number of standpoints. Firstly, he cites context as being the decisive factor in understanding the meaning of the verse, but then uses the interpretation of Chazal to explain the verse. Even if one accepts that Chazal's interpretation is the simple understanding of the Pasuk, how does the Rambam know which explanation of Chazal to take literally and which to take figuratively since they are back-to-back statements in the Gemara Sanhedrin. Moreover, as already noted above, the interpretation he chose seems to be a very convoluted understanding of the verse especially since the phrase "by Moshe's hand (בְּיַד מֹשֶׁה)," which is the basis for the interpretation of Chazal, is a commonly found literary style of the Torah. Therefore, it would appear that the Rambam must have followed this path because he thinks that the restriction of engaging in disputes is not the simple interpretation for another reason.

The Rambam counts as negative commandment number forty-three, the Torah's restriction against cutting oneself (לא תגודדו)²⁵ while grieving over the passing of one's relative or in an idolatrous practice.²⁶ In addition, the Rambam subsumes under this restriction, based on Chazal's homiletic interpretation, the requirement that there should

not be multiple practices or factions within a single city (לא תעשו אגודות אגודות)²⁷. He deems this latter interpretation as homiletic and then says that this is similar to "that there not be as Korach and as his band (ולא יהיה קרח וקנעדתו)" which is homiletically explained as being a restriction against engaging in disputes, but the simple interpretation of the phrase is that the verse is coming to scare any individual (דקרא הוא בא) (להפחיד) that is considering challenging the Kehuna. They should desist from such behavior so that they do not end up similar to Korach. He then supports this contention that it is not a negative commandment by noting that Chazal also did not see this as a negative precept in their interpretation that "there will not be (שהוא שלילה)" a repeat of Korach's punishment for those that challenge the Kehuna, but rather Tzara'at.

In the end it is clear that the Rambam does not see "that there not be as Korach and as his band (ולא יהיה קרח וקנעדתו)" as a restriction though according to him it might be subsumed under the restriction against engaging in divisive behavior (לא תעשו אגודות אגודות)²⁸. As to what is the simple meaning of the phrase, the Rambam offered the possibility that it was meant as a deterrence against challenging the Kehuna (so one does not end up similar to Korach) or, similar to the interpretation (דרש) of Chazal, that it is an indication that the punishment of those dissenters will be Tzara'at and not annihilation like Korach. The Meshech Chochma tries to reconcile these two possibilities by suggesting that if one completely supplants the Kohanim with outsiders (אם יעבירו הכהנים וימנו זרים במקומם) they will suffer the fate of Korach, whereas if a single individual usurps the place of the Kohanim by acting similar to a Kohen (הזר המקריב לבדו), they will be stricken with Tzara'at.²⁹

לא יבדיל מצות לא תעשה (ל"ת ק"ב) לפי מה שכתב המשנה. ומהנה יתבאר שאמרו בעולת העוף (שם א' יז) ושעו אותם בכנפיהם לא יבדיל אין ראוי למנותו כי הוא שלילה והמצוה המ"ה היא שהזהירונו מעשות שרט בבשרנו כמו שיעשו עובדי עבודה זרה והוא אמרו יתעלה (ראה י"ד) לא תתגודדו. וכבר נכפלה אזהרה זו בלשון אחר והוא אמרו (קדושים יט) ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם. וכבר התבאר בגמר יבמות (י"ג ב) כי גופיה דקרא לא תתגודדו לא תעשו חבורה. ושם נאמר גם כן לא תתגודדו מביעי ליה העירי במנהגייהם וחילוף הקבוצים ואמרו לא תתגודדו לא תעשו אגודות אגודות. אבל גופיה דקרא הנה הוא כמו שבארו ואמרו לא תעשו חבורה על מת זרה הוא כמו דרש. וכן אמרו (סנה' ק"א) המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר [קרח י"ז] ולא יהיה קרח וכעדתו הוא גם כן על צד הדרש. אמנם גופיה דקרא הוא בא להפחיד. ולפי מה שביארנו החכמים (הוב' שרש ח עמ' קמ"ד - ו) הנה הוא שלילה לא אזהרה כי הם ביארו שעוין זה המאמר הוא שהאל יתעלה מגיד כי מי שיחלוק על הכהנים ויעורר על הכהונה במה שיבא מן הזמן לא ייענש במה שנענש קרח ולא יהיה ענשו שיבלע בארץ ואמנם יהיה ענשו כאשר דבר י"י ביד משה לו (שם) רוצה לומר הצרעת באמרו למשה (שמות ד)

בג"מ א"תם ל'יקח אלקיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת: (דברים י"ד, א) 25
והמצוה המ"ה היא שהזהירונו מעשות שרט בבשרנו כמו שיעשו עובדי עבודה זרה והוא אמרו יתעלה (ראה י"ד) לא תתגודדו. וכבר נכפלה אזהרה זו בלשון אחר והוא אמרו (קדושים יט) ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם. וכבר התבאר בגמר יבמות (י"ג ב) כי גופיה דקרא לא תתגודדו לא תעשו חבורה. ושם נאמר גם כן לא תתגודדו מביעי ליה העירי במנהגייהם וחילוף הקבוצים ואמרו לא תתגודדו לא תעשו אגודות אגודות. אבל גופיה דקרא הנה הוא כמו שבארו ואמרו לא תעשו חבורה על מת זרה הוא כמו דרש. וכן אמרו (סנה' ק"א) המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר [קרח י"ז] ולא יהיה קרח וכעדתו הוא גם כן על צד הדרש. אמנם גופיה דקרא הוא בא להפחיד. ולפי מה שביארנו החכמים (הוב' שרש ח עמ' קמ"ד - ו) הנה הוא שלילה לא אזהרה כי הם ביארו שעוין זה המאמר הוא שהאל יתעלה מגיד כי מי שיחלוק על הכהנים ויעורר על הכהונה במה שיבא מן הזמן לא ייענש במה שנענש קרח ולא יהיה ענשו שיבלע בארץ ואמנם יהיה ענשו כאשר דבר י"י ביד משה לו (שם) רוצה לומר הצרעת באמרו למשה (שמות ד)

הבא נא ידך בחיקי, וכמו שהתבאר (דה"ב כו) בעויהו המלך. ואשוב אל כונת המצוה ואומר כי הנה התבארו משפטי מצוה זו בסוף מכות (כ - כא א). והעובר על לאו זה לוקה: (ספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה מה) אמר ליה ר"ל לר' יוחנן, איקרי כאן: לא תתגודדו, לא תעשו אגודות אגודות. האי לא תתגודדו מביעי ליה לגופיה, דאמר רחמנא: לא תעשו חבורה על מת! א"כ, לימא קרא לא תגודדו, מאי תתגודדו? שמע מינה להכי הוא דאית. (יבמות י"ג):

26
...ואע"פ שמצאנו להם לשון אחר בגמר סנהדרין (ק"א) והוא אמרם ז"ל כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו תעשה שנאמר ולא יהיה קרח וכעדתו, וזה על צד האסמכתא, לא שיהיה פשטיה דקרא בכוונה הזאת. ואולם האזהרה על זה הוא נכלל תחת לאו שני כמו שאבאר במקומו (ל"ת מה)... (ספר המצוות לרמב"ם שורש ח) ולא יהיה קרח וכעדתו וכו'. הרמב"ם בספר המצוות שורש שמיני האריך לתפוס על מה שפטר רבינו רמב"ם דהך דקרא "ולא יהיה קרח וכעדתו" הוא שלילה כפי דרשת חז"ל, שהחולק על הכהונה לוקה בצרעת, וזה בודאי לאו פשטא דקרא, רק אסמכתא, עיין שם. ובאמת כי גם בעיני היה לפלא על רבינו הרמב"ם שיחשוב זה לפשטא דקרא. אבל מצאתי לרבינו במצות לא תעשה מ"ה: אבל גופיה דקרא הנה הוא כמו שביארנו לא תעשו חבורה על מת, וזהו כמו דרש. וכן אמרו בסנהדרין: המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר "ולא יהיה קרח" וכו'. והנה גם כן על צד הדרש, אמנם גופיה דקרא הוא להפחיד [פירוש], להפחיד שלא יקרב איש זר (הכתוב קודם) כדי שלא יהיה לו עונש, כמו עונש שנענש קרח ועדתו. וכן פרש"י שם, ואינו שייך כלל למנין המצוות. כך הוא הפחדה על לא יקרב, וכרופא שאומר אל תשתה ואל תמות כדרך שמת פלוני ולפי מה שביארנו חכמים הנה הוא שלילה, לא אזהרה וכו'. הרי גילה לנו רבינו דעתו, דלפי הפשט בודאי אינו שייך למנין המצוות, רק הכא הפשט והדרש סותרים, שלפי הפשט הוא חיוב מיתה ובליעה קרח, ולפי הדרש הוא לוקה בצרעת. וזה מצאנו כמה פעמים, וכמו "עין

The Ramban challenges the Rambam's understanding of the verse for many of the reasons noted above.³⁰ He then suggests that the simple understanding of the verse is that the cover is to remind outsiders not to offer incense and not to act similar to Korach and if that is the case he believes that then it would be counted as a negative precept. He then suggests that the Chazal's extension of this to any dispute is only a homiletic rebuke (דרך תוכחת הוא), but the primary restriction posited by the verse is a warning against engaging in altercations regarding the divine ordained sanctity of the Kohanim. While offering both of these possibilities, the Ramban in his count of the Mitzvot never actually enumerates this as a negative precept.

While the Ramban does not seem to accept his own suggestions, there are many other Geonim and Rishonim who count "that one not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ)" as a negative Torah precept that is violated by anyone who encourages or perpetuates discord. The Sefer Halachot Gedolot enumerates "that one not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ)" in his list of Torah prescribed negative commandments that are subject to lashes.³¹ The Yerai'im³² describes it as a restriction against challenging the priesthood (שלא יערער אדם על הכהונה) which also serves as a paradigmatic stricture warning against an individual challenging anyone divinely granted a position of power or stature (וכן לא יערער על כל אדם ואדם שנתן לו כבוד במצות היוצר

expanded by the Sefer Mitzvot HaKatan³³ who counts "that one not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ)" as a restriction against challenging the priesthood and also subsumes within this negative precept that one should not be contentious (ובכלל לאו זה שלא יהיה) (אדם בעל מחלוקת). In enumerating this as a negative precept, the Sefer Mitzvot HaGadol renders the most expansive view of this restriction by simply citing the Gemara in Sanhedrin verbatim (כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו) – "anyone who encourages or perpetuates discord is in violation of the Lav "that one not be as Korach and as his band (וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ)".³⁴ This also seems to be the view of the Sefer Charedim,³⁵ the Rabbeinu Yona³⁶ and the Chafetz Chaim.³⁷ The Mishna Berura sees this restriction as being so fundamental that he actually counts it amongst the continuous Mitzvot that a person needs to be constantly aware of and vigilant of not violating.³⁸

The Gemara in Gittin relates that Rav Huna and Rav Chisda were sitting and learning together when they noticed an individual named Gneiva approaching them. "One said to the other, 'let us stand before him, for he is a Torah sage.' The other responded, 'before a quarrelsome person we should stand?!'"³⁹ From this incident, the Meiri draws a general conclusion which is that any Talmid Chacham who is not outstanding in his character and conduct, other sages have no obligation to honor him or show deference towards him.⁴⁰ While this broader conclusion may be correct, it seems from the simple reading of the

תחת עין" וכיוצא בזה. ועוד על ענין "הבדלו מתוך העדה" שזה המצורע לקרח, שגם הוא נבדל מתוך העדה וחשוב כמת. נמצא שפשוט הפסוק עיקרו כרבינו. רק מה שרבותינו פירשו הוא כפירושהם על "עין תחת עין" וכיוצא בזה. ואולם בזה אם יעבירו הכהנים וימנו זרים במקומם יענש כקרח, רק הזר המקריב לבדו נלקה בצרעת. (משך חכמה במדבר ז"ה)

30... אבל הכתוב האחר שפסע עליו הרב בו ולא יהיה קרח וכעדו ואמר [קמד] שבארו החכמים שהיא שלילה ופירושו עניינו ואמרו שהיא יתע' הודיענו שכל מי שיקום על הכהונה לא יקרוה מה שקרה לקרח כלומר שיבלע וישרף אבל יהיה ענינו כאשר דבר י"י ביד משה לו כלומר הצרעת והוא אמרו ית' הבא נא ידך אל חיקך. וזה ודאי אינו פשוטה דקרא ולא מדרש עיקר לרבותינו. אבל פשוט הכתוב ועיקרו שצוה ברקועי פחים צפוי למזבח זכרון לבני ישראל בשני דברים, שלא יקרב איש זר להקטיר ולהקריב קרבן ושלא יחלוק גם כן שום אדם על כהונת אהרן לאמר כי לא היתה מאת יי'. ושני אלה עם היותם אמורים בדרך הזכרון הם מניעות, כדרך (וישלח ל) על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה, וכדרך (ס"פ שופטי') אשר לא יעבד בו ולא ירע... ולא ימנה לא יקרב איש זר בעבור היות בו לאו אחר מפורש בכל עבודות שבמקדש שנאמר זר לא יקרב אליכם וימנה ולא יהיה קרח וכעדו כמו שבארנו. אבל מה שאמר מענין הצרעת והוא במדרש תנחומא הוא על דרך התוכחה והדרש באגדות וסמך על מלת ביד משה לו ואינו פשוטה דקרא ולא עיקר מדרשו שהרי ביד משה לשון תורה הוא ברוב המקומות (שמו' לה ויקר' ח יא כו במדבר ד ג"פ ט יט כז לו). ובגמרא (סנה' ק"ב) כן אמרו על המחזיק במחלוקת רב אשי אמר ראוי ליצטרע כתיב הכא ביד משה וכתוב התם הבא נא ידך אל חיקך. ואם כן אינו אלא אסמכתא. ובדרך הזה להם בתלמוד אמרו באחרון שלמועד קטן (כד א) אבל שלא פרע ולא פרס חייב מיתה שנאמר ולא תפרעו ובגדיכם לא תפרעו ולא תמותו ואחר שלא פרע ושלאל פרס חייב מיתה. דרשו בו שלילות לומר אתם לא יהיה עליכם חיוב מיתה בהנמנעם מזה כמו שאר האבלים המתחייבים כשלא יהיו פורעים ופורמים. וזה כולו אסמכתא. שהכתוב הוא מניעה וחיוב מיתה להם ורשות ופטור לאחרים. אבל דרך ומנהג לחכמים לומר בדרך אגדה ואסמכתא. ואמת כי מה שאמרו בגמ' סנהדרין כל המחזיק במחלוקת עובר בלא תעשה שנאמר ולא יהיה קרח על דרך תוכחת הוא אבל עיקר הכתוב במחזיק במחלוקת הכהונה בלבד והם ז"ל סמכו לו שאר המחלוקות להזהיר מהם: (השגות הרמב"ן לספר המצוות שורש ח) 31 אלו לאוין שבמחלוקת ארבעים: ... (קסו) ולא יהיה קרח... (ספר הלכות גדולות הקדמה עמוד ב') 32 לא יהיה קרח. וזה הב"ה שלא יערער אדם על הכהונה שלא יאמר אדם למה יעבוד כהן ואינו לא אעבוד וכן לא יערער על כל אדם ואדם שנתן לו כבוד במצות היוצר דכתיב

בפ' ויקח קרח ולא יהיה קרח וכעדו שערער על משה ואהרן כדכתיב ומדוע תתנשא על קהל ה'. (ספר ריאים סימן שז – דפוס ישן שמה) 33 סימן קלב שלא לערער אחר הכהונה, דכתיב ולא יהיה קרח במדבר י"ו, ובכלל לאו זה שלא יהיה אדם בעל מחלוקת. (ספר מצוות קטן הקדמה ותוכן עניינים) \\\ שלא לערער על הכהונה דכתיב (במדבר י"ז) ולא יהיה קרח וגו' ובכלל זה (חלק ק"י) שלא יחזיק במחלוקת) ושלא יהיה בעל מחלוקת והמערער על הכהונה לוקה בצרעת כעזויה המלך. (ספר מצוות קטן מצוה קלב) 34 כתוב בפרשת קדושים (ויקרא יט, יג) לא תעשוק את רעך ולא תגזול...אף על פי שפשוטו כך הוא מכל מקום אמר רבא בפרק המקבל (ב"מ קיא, א וע"ש תד"ה ולמה) זהו עשוק זהו גדל להכי אפקיה רחמנא בתרי לישני לעבור עליו בשני לאוין, לפי ענין זה לאו אחד הוא, ונמנה תחתיו הא דגרסינן בפרק חלק (סנהדרין קי, א) אמר רב כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר (במדבר יז, ה) ולא יהיה קרח וכעדו וגו': (ספר מצוות הגדול לאוין רמזי מצוות לא תעשה קנד לאוין סימן קנד-קנד וגם עיין ספר החינוך מצוה רכ שחולק עליו) המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנא' ולא יהיה קרח וכעדו, ממנין תרי"ג, לגאון ור' שלמה נ' גביר"ל ורבינו יונה ורשב"ץ: (ספר חרדים מצוות לא תעשה פרק ד אות מב) 36 ולא יהיה קרח וכעדו (במדבר יז, ה). אמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קי א): כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, ולא יהיה קרח וכעדו... (ספר שערי תשובה לרבינו יונה שער ג אות נב אבל יכול להיות שזה רק אסמכתא מדרבנן) 37 ואם הוא מחזיק במחלוקת ע"י סיפורו עובר עוד על לאו דלא יהיה קרח וכעדו שהוא אזהרה שלא להחזיק במחלוקת כדאיתא בסנהדרין (ק"י ע"א). (חפץ חיים – פתיחה – רשימת לאוין אות יב) 38... והנה יש כמה מצוות תדירות עשין ולאין שמוטלות על האדם לעשות ולהזהר בהן בכל עת ואינן מובאות בהש"ע וכמה מהן העתיקו המ"א מדברי הרמב"ם ושאר הראשונים וכן כמה הנהגות טובות המוזכרים בדח"ל לכן לא אחדול ג"כ מלהעתיק מקצת מהדברים פה...שלא להחזיק במחלוקת שנאמר ולא יהיה קרח וכעדו [סמ"ג ל"ת קנ"ז]... (משנה ברורה קנד, ד) 39 רב הונא ורב חסדא הוו יתבי, חליף ואזיל גניבא עלייהו, אמר חד לחבריה: ניקום מקמיה, דבר אוריין הוא, א"ל איך: מקמי פלגאה ניקום? אדהכי אתא איהו לגבייהו... (גטין לא: ע"ב) \\\ מר אוריין - בן תורה (רש"י גטין סב). \\\ פלגאה (בעל מרבה שהיתה לו מריבה עם) \\\ עובר ונאם אב ב"ד כדאמר' בפ"ק (גטין דף ד) בני ארבע העומדים עלי ובידי למוסרם למלכות והוא היה גניבא כדמפרש התם. (רש"י גטין לא:)

Gemara that there is something particularly malignant about someone who sows or thrives on discord. This is further evidenced by the following law that is uniquely applicable to someone who is quarrelsome. Based on a Yerushalmi in Pe'ah,⁴¹ the Rabbeinu Yona,⁴² the S'mag⁴³ and the Orchot Tzadikim⁴⁴ all codify the fact that one may speak L'Shon Hara about a contentious person. The Chafetz Chaim severely limits that dispensation with a number of qualifications, the primary one being that it is only true in cases where the L'shon HaRa will cause the discord to dissipate.⁴⁵ Nevertheless, the fact that the violation of Lashon HaRa, which is on par with the three cardinal sins,⁴⁶ is waved in certain circumstances for a factious or disputatious individual indicates the depravity that is associated with engaging in and perpetuating conflict.

The Sh'iltot D'Rav Achai Ga'on has an interesting formulation with regards to the need to not engage in disputes. "It is restricted for a member of Yisrael to engage in conflict since discord leads them to hate each other which the Torah restricts when it says, 'do not hate your brother in your heart (לֹא-תִשָּׂא אֶת-אָחִיךָ בְּלִבְךָ).'" Despite locating this in Parshat Korach, he does not indicate that there is an inherent restriction against engaging in disagreement, but rather focuses on the resultant impact of being involved in such strife. It is the indelible toll that quarreling takes on the character of the individual that the Torah shuns rather than the conflict itself. The reasons for the discord or

determining which side is justified or right hold less significance; it is the immersion in such confrontations that is deemed so negative for all parties involved. It emphasizes the harmful nature and perniciousness of engaging in divisiveness, discord, and altercations. So much so, that the Torah goes to the extent of imposing a specific restriction against engaging in such behavior and makes a demand for continuous awareness and vigilance to avoid its enticing trap, recognizing the harm it can cause to individuals, communities or nations. This is particularly true when individuals perpetuate disputes, exhibit a contentious demeanor, or refuse to seek compromise or reconciliation.

And the opposite is also true, where there is peace, consideration and concern for others, it has a positive effect on the person's nature and disposition. The Torah promotes unity, harmony, and peaceful interactions as essential values for personal growth and communal well-being. This is so eloquently expressed in the Mishna at the end of Taharot⁴⁷ which states, "Rabbi Shimon ben Halafta said: the Holy One, Blessed be He, found no vessel that could contain blessing for Yisrael save that of peace (לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה) (לישראל אלא השלום), as it is written: 'God will give strength unto his people; God will bless his people with peace (יְקַוְּו יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם).'"⁴⁸

Shabbat Shalom

קמיהו אמר ליה חד לחבריה ניקום מקמיה דבר אוריין הוא ואמר ליה מקמי פלאג ניקום ורוצה לומר בעל מריבה ומחלוקת ועליו אמר מר עוקבא בני אדם העומדים עלי ובידי למסרן למלכות כו' עד דום ליי' והתחולל לו כו' השכם והערב עליהם בבית המדרש כו' (מאירי לא):

⁴¹ רבי שמואל בר נחמן בשם רבי יונתן מותר לומר לשון הרע על בעלי המחלוקת ומה טעם (מלכים א א יד) ואני אבא אחריו ומלאתי את דבריך ר"ז בעי קומי רבי יוסא מפני מה נהרג אדוניה בן חגית מפני שתבע את אבישג השונמית א"ל עילא היו מבקשי' להתיר דמן של בעלי המחלוקת (ירושלמי פאה א,א)

⁴² ומותר לספר לשון הרע על בעל המחלוקת, שנאמר (מ"א א, כו): ולי אני עבדך ולצדוק הכהן ולבניהו בן יהוידע ולשלמה עבדך לא קרא. (שערי תשובה לרבינו יונה שער ג אות נח)

⁴³ עוד גרסין בירושלמי דפאה (פ"א ה"א) רבי שמואל ברבי נחמני בשם רבי יונתן אמר מותר לומר לשון הרע על בעלי המחלוקת ומה טעם שני (מלכים א א, יד) ואני אבא אחריו ומלאתי את דבריך: (סמ"ג לאוין סימן י')

⁴⁴ אך מיעוט פעמים שלשון הרע מצוה. כגון שני רשעים שנתייעצו לעשות רעה, מותר לגרום בלשון הרע שישנאו זה את זה ויעשו רע זה לזה, שלא יעשה רע לטובים. וכן נואף המחזר אחרי נואפת, מצוה לדבר לשון הרע שלא יעשו העבירה. ופעמים אפילו כשהחוטא רשע גמור, אין להכילמו ברבים במקום שיש לדאוג שמא יצא לתרבות רעה. ומותר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת, שנאמר (מלכים א א יד): "ואני אבוא אחריו ומלאתי את דבריך" (ירושלמי פאה פ"א ה"א). (ספר אורחות צדיקים שער לשון הרע)

⁴⁵ וְעַד, דְּמָה שֵׁישׁ אוֹמְרִים, דְּמִתְרַ לְסַפֵּר לְשׁוֹן הָרַע עַל בְּעַלֵי הַמַּחְלֻקָּה, דְּזָקָא אִם הוּא רֹאֵה, שֶׁעַל יְדֵי שִׁיגְלוֹה לְפָנֵי אֲנָשִׁים אֶת גְּדֵל תְּרִמִּיתָם בְּזָה הַעֲבִין. וְרֹאֵה שְׂאֵין הַדִּין עִמָּם, www.swdaf.com

מתוך זה תשבת המחלוקת, אָבֵל בְּלֹאוּ הִכִּי אֵין שׁוֹם חִלּוּק בְּדָבָר. גַּם צְרִיךְ לְאֵלּוּ הַפְּרָטִים שְׂאָבָר: (הלכות לשון הרע – שמירת הלשון – חפץ חיים פרק ח כלל ח) \\\ דמותו וכו'. כן הוא בירושלמי דפאה פ"א והביאו הסמ"ג במצותיו והגהת מיימוני בפ"ז מהלכות דיעות. ומה שכתבתי בשם י"א, הוא משום דהר"ף והרא"ש בסוף פרק במה מדליקין שהביאו כל עניני לשון הרע לא הביאו להירושלמי זה וגם הרמב"ם השמיטו מכלל דלא סבירא להו וכן כתב הגאון ר' רפאל ז"ל בספרו מרפא לשון דהרמב"ם לא סבירא ליה להיתר זה. (באר מים חיים) הגה"ה: ואפשר דלפי מה שביארנו בפנים דברי הירושלמי גם הם יודו לזה לדינא אך הם הבינו את הירושלמי בפשיטות דבכל גווני מותר ואם כן הירושלמי סותר לגמרא דידן דמ"ק כמו שנכתוב בס"ק שאחר זה על כן השמיטו את הירושלמי הזה. ואין ראיה להיתר זה ממה שאמרו בגיטין (דף לא) מקמי פלאגה ניקום אדפשר שאז היה מפורסם דבר זה שהוא פלאגה. ע"כ הגה"ה. (הגהה) (שמירת הלשון ח, ח סעיף קטן טז)

⁴⁶ תנא דבי רבי ישמעאל: כל המספר לשון הרע – מגדיל עונות כנגד שלש עבירות, עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים, כתיב הכא: לשון מדברת גדולות, וכתיב בעבודת כוכבים: אגא חטא העם הזה חטאה גדולה, בגילוי עריות כתיב: ואיך אעשה הרעה הגדולה הזאת, בשפיכות דמים כתיב: גדול עוני מנשוא. (ערכין טו) \\\ אמרו חכמים שלש עבירות נפרעין מן האדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא, עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים ולשון הרע כנגד כולם... (רמב"ם הלכות דעות ז,ג)

⁴⁷ אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקדוש ב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר (תהלים כ"ט) ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום: (עוקצין ג,יב)

⁴⁸ יְקַוְּו עַד לְעַמּוֹ יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: (תהלים כט, יא)